

ПРОГНОЗУВАННЯ ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ У СФЕРІ ЗАЙНЯТОСТІ МОЛОДІ НА ПРИКЛАДІ КІРОВОГРАДСЬКОГО РЕГІОНУ

Через загострення ситуації на молодіжному ринку праці виникає необхідність розроблення науково обґрунтованих прогнозів забезпечення ефективної зайнятості молоді. Це дає можливість передбачити, чого, найімовірніше, можна очікувати в майбутньому у сфері зайнятості молоді і на які процеси потрібно впливати, щоб досягти заданої мети або не допустити результату, який прогнозується.

У нашому дослідженні зроблено прогноз щодо числових значень ряду статистичних показників, які характеризують динаміку існуючих на молодіжному ринку праці в тісному взаємозв'язку з демографічними процесами явищ, які безпосередньо впливають на формування стан молодіжної зайнятості в Кіровоградському регіоні. Для здійснення прогнозування розвитку у сфері зайнятості молоді обрані такі показники, а саме: демографічні показники, що характеризують природне відтворення населення, зокрема, молодого покоління, а також статистичні показники, які відображають рівень зайнятості та безробіття молоді.

При побудові моделей прогнозування показників молодіжної зайнятості в Кіровоградському регіоні було використано такі методи:

- 1) трендовий – були побудовані та проаналізовані такі види трендових залежностей: лінійна, квадратична, рівностороння гіпербола, напівлогарифмічна, показникова, степенева та експоненціальна;
- 2) статистичний, який базується на використанні показників динаміки;
- 3) екстраполяції на основі плинної середньої.

Згідно отриманих прогнозних значень видно, що чисельність молоді зменшиться порівняно з 2010 роком на 22,4%. Відповідно до цього, доцільно схематично відобразити таке прогнозоване зменшення на рис. 1. Для того, щоб якісно спрогнозувати значення показників, які безпосередньо стосуються сфери зайнятості та ринку праці за допомогою екстраполяції тренду, необхідні дані більш ніж за десятилітний період часу, однак зважаючи на те, що у 2004 році мало місце збільшення верхньої вікової межі для молоді з 28 до 34 років. Тому для порівняння, аналізу та прогнозування будь-яких показників, що стосуються молоді, доцільним є відбір даних починаючи з 2005 року.

Така динаміка матиме певний вплив на якість прогнозу, тому оберемо найоптимальнішу функцію для визначення прогнозних значень таких показників як рівень економічної активності молоді, кількість зайнятої молоді, рівень зайнятості та рівень безробіття молоді.

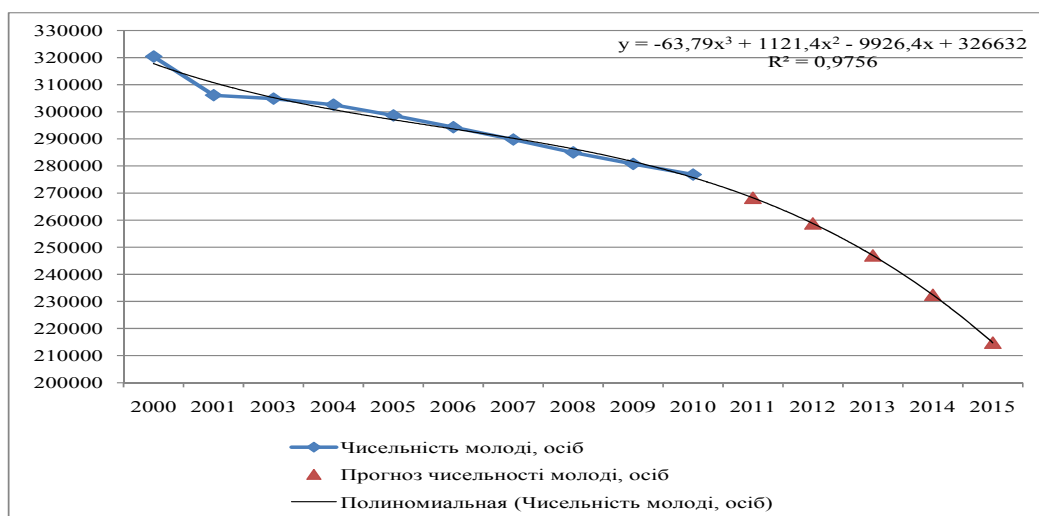

Рис. 1. Прогнозні значення чисельності молоді у Кіровоградському регіоні на період до 2015 року

Стосовно прогнозу кількості зайнятої молоді в Кіровоградському регіоні, то за результатами прогнозу її значення також зменшаться за прогнозований період на 18111 осіб, або на 12,2 % (рис. 2).

Негативну тенденцію мають і показники рівня зайнятості та рівня безробіття молоді.

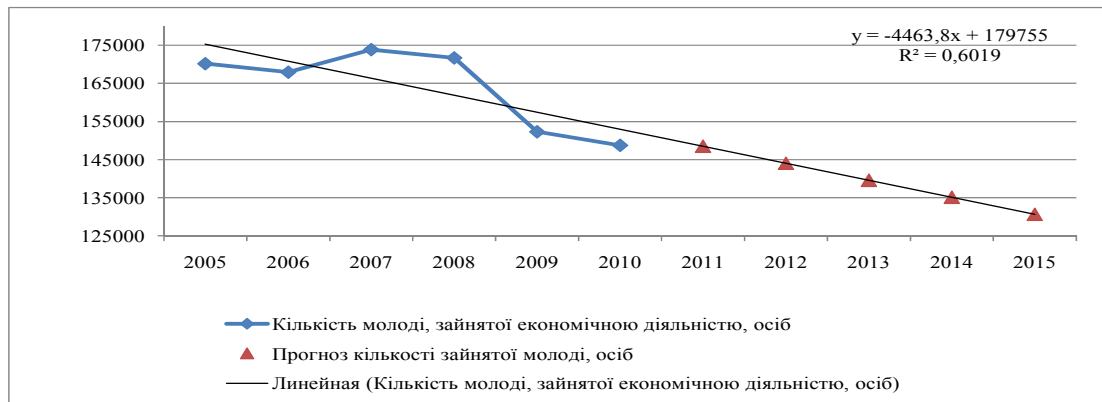

Рис. 2. Прогнозні значення кількості зайнятої молоді у Кіровоградському регіоні на період до 2015 року

Рівень зайнятості молоді за екстраполяційним прогнозом знизиться до 50,8 %, тобто на 2,2 % (рис. 3), а рівень безробіття молоді відповідно зросте прогнозовано на 5,3 % (рис. 4).

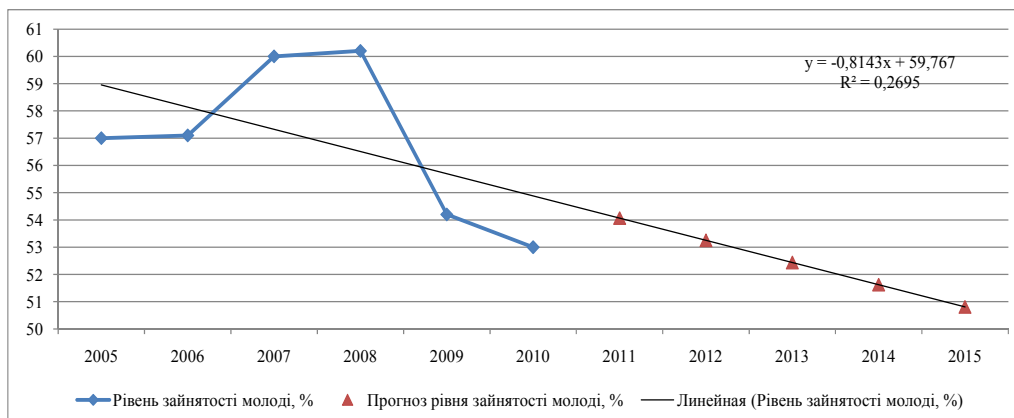

Рис. 3. Прогнозні значення рівня зайнятості молоді у Кіровоградському регіоні на період до 2015 року

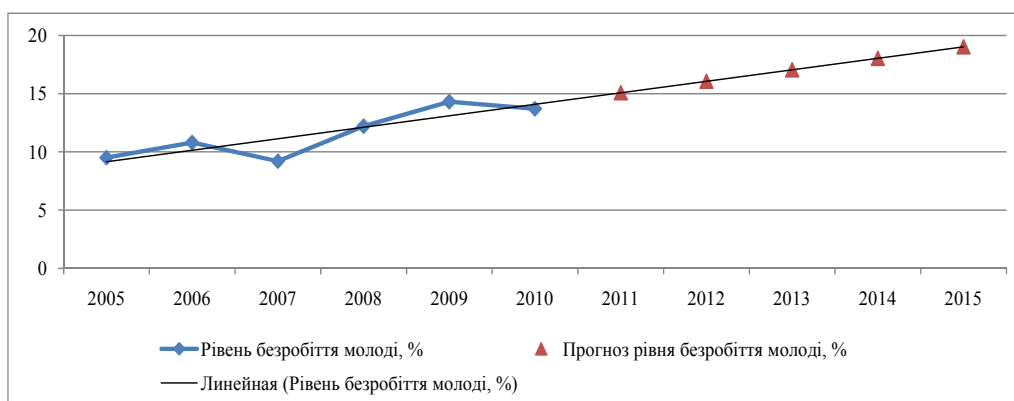

Рис. 4. Прогнозні значення рівня безробіття молоді у Кіровоградському регіоні на період до 2015 року

Отже, своєчасний і детальний аналіз реального стану молодих людей на регіональному ринку праці дозволить з позиції державних інтересів дати обґрунтовану оцінку характеру і масштабів молодіжних проблем в нових умовах, виділивши з них найбільш гострі, запропонувати шляхи їх оптимального вирішення в даний час і в перспективі.

Література: 1. Барановський М.О. Депресивність регіонів України // Теорія та практика досліджень: Зб. наук. пр. викладачів природничо-географічного ф-ту. – Вип.1. – Ніжин, 2006. – С.74-81. 2. Закон України “Про стимулювання розвитку регіонів” /www. rada.gov.ua 3. Економічна активність населення Кіровоградської області у 2010 році: Статистичний збірник. / Головне управління статистики у Кіровоградській області. – Кіровоград, 2011. – 105 с. 4. Єріна А.М. Статистичне моделювання та прогнозування: Навч.посібник / А.М. Єріна. – К.: КНЕУ, 2001. – 170 с. 5. Праця Кіровоградської області 2010: Стат.збірник. / Головне управління статистики у Кіровоградській області. – Кіровоград, 2011. – 360 с. 6. Садова У.Я. Семів Л.К. Регіональні ринки праці: аналіз та прогноз / Відп. ред. академік НАН України М.І.Долішній. – Львів, 2000. – 264 с. 7. Статистичний щорічник Кіровоградської області за 2010 рік: Стат.збірник. / Головне управління статистики у Кіровоградській області. – Кіровоград, 2011. – 522 с.

Яценко О.В.,
*к.е.н., доцент кафедри фінансів ЧДТУ,
м.Черкаси, Україна*

УДК 332.122 : 330.1 (477)

ПОТЕНЦІАЛ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ І КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СІЛЬСЬКОГО РЕГІОНУ

Конкурентоспроможність продукції в умовах ринкової економіки набуває особливої актуальності в зв'язку зі вступом України до Світової організації торгівлі (СОТ), а також відкритості нашої економіки та зростання конкуренції на ринку. Підвищенню ефективності агропромислового виробництва значною мірою сприятиме подальше забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції. Перехід до ринкових відносин у сільському господарстві призвів до низки негативних явищ, зокрема скорочення обсягів виробництва аграрної продукції та зниження її якості, зменшення попиту на сільськогосподарську продукцію в зв'язку з низькою платоспроможністю населення та переміщенням виробництва продукції у сектор особистих селянських господарств.

Проблемі підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції присвячено чимало праць вітчизняних учених-економістів – В.Г. Андрійчука, В.І. Бойка, С. В. Бородіна, В. Н. Гончарова, С.І. Дем'яненка, В.Я. Месель-Веселяка, П.Т. Саблука, О. М. Шпичака та багатьох інших учених. Однак ряд проблем щодо конкурентоспроможності сільського регіону, що склалися на ринку, потребують розв'язання, що є важливим завданням на сучасному етапі досліджень. Як відомо, економічна конкуренція - це "змагання між будь-якими економічними, ринковими суб'єктами; боротьба за ринки збуту товарів з метою отримання високих прибутків, прибутку, інших вигод" [4]. Основою конкуренції є конкурентоспроможність продукції як система економічних, організаційних, технологічних, технічних, нормативно-правових, збутових і екологічних параметрів, які в свою чергу в процесі взаємодії забезпечують високу якість продукції та попит на ринку, але мають різну природу.

Враховуючи зазначене, загалом, конкурентоспроможність потрібно розглядати як комплексну категорію. На нашу думку, конкурентоспроможність – це здатність підприємства і його продукції протягом тривалого терміну успішно функціонувати на ринку і домінувати в окремих або усіх аспектах своєї діяльності над конкурентами.

На основі вивчення літературних джерел і власних досліджень, ми дійшли до висновку, що конкурентоспроможність – це властивість об'єкта, яка характеризує ступінь задоволення конкретної потреби порівняно з кращими аналогічними об'єктами, представленими на даному ринку. Тобто це здатність товару витримувати конкуренцію порівняно з аналогічними товарами в умовах конкретного ринку в певний проміжок часу [5]. Конкурентоспроможність в найзагальнішому вигляді - це здатність економічного суб'єкта відповідати вимогам конкурентного ринку, перемагати в конкуренції.

Як показує аналіз, існуюча система управління в регіонах, по-перше, дуже слабо враховує внутрішньовиробничі резерви підприємств і виробничих формувань регіону. По-друге,